

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZASTITU

Klasa 45 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Maja 1931.

PATENTNI SPIS BR. 7921

Čmelik Stjepan, Osijek, Jugoslavija.

Okopač.

Prijava od 17. marla 1930.

Važi od 1. augusta 1930.

Predmet ovoga pronalaska jeste jedno-prežni okopač sa dva reda ratila (alata za obrađivanje tla) koja se mogu udesiti na razna odstojanja. Ratila koja se u smjeru počinjanja nalaze sprijeda imaju zadaću da zemlju rahle i žile korova presjecaju, dokim stražnja ratila grablju i rasčeprkaju zemlju i na neki način plijeve korov a osim toga rahle zemlju uz sam red biljaka, kamo predaja ratila nisu zadrla. I prednja i stražnja ratila mogu se zamjeniti specijalnim alalima prilagođenim kulturi biljke, stadiju njenog razvoja i osebinama tla.

Prednjih ratila ima tri vrsti. Normalni oblik su motlike m (Sl. 1) koje čine sastavni dio pravokutnog okvira, kojega su okomiti kraci (k) napravljeni iz jakog čeličnog lima. Donji dio tih krakova koji paraju zemlju, providjen je oštricama (o). Okomiti krakovi svojim oblikom i dejstvom olakšavaju radniku da drži pravi smijer. Za rahlo tlo, kod prvog okapanja ozimih usjeva, zamjene se te okvirne motlike sa okapalima kojima je zadaća da tlo prozrače a da pri tome biljku, koja još nije ubokorena, te gusto zasijane žilarice, ne ozlijedi. Takovo okapalo je oštar zubac (z) na čvrstom savijenom dršku (d) Sl. 2). Za okapanje već ubokorijenih biljka (drago okapenje) služe okapala koja režu jer je u tom stadiju i korov ojačao. Ta okapala imaju oblik šiljastih trokulnih motičica (m) (Sl. 3).

Stražnja ratila imaju oblik pandže (jastrebove noge). Jedan oblik takovih ratila saставljenih iz tri hvaljalke ili zubca predočuje

sl. 4. Srednji najjači i približno okomito postavljen zubac zadire najdublje u zemlju, dočim su postrani zubci dulji i koso položeni. Time se sprječava sakupljanje iščupanog korova i ozlijeda kultivirane bilke. Držak (d) tih pandža pričvršćen je na vrpčasto pero (p) (Sl. 5). Ovo pero čini cijelo ratilo elastičnim. Pandža je na pero pričvršćena sa vijkom (v) koji se može popustiti tako, da pandža zadobije neku postranu gibivost te se može žilju ubokorene žitarice uklanjati. Isto se postizava popuštanjem vijka (v₁) posređstvom kojega je cijelo ratilo pričvršćeno na dvodijelnoj prečki (l). Tlak pera (p) i prema tome dubljina zadiranja pandža u tlo, udešava se time da se vodoravni dio pera na kraće ili dulje pričvrstli u korice (h).

I prednja i stražnja ratila pričvršćena su na stalku (a) posređstvom okomito na smjer vožnje montiranih vodoravnih, dvodijelnih prečaka (l). U žljebovima tih prečaka mogu se pomicati sklizaljke (s) (Sl. 1—4) koje su nataknute na glave (g) alatnih držaka i s ovima čvrsto spojene. Te sklizaljke sprječavaju postranje gibanje ratila. Pomoći vijka ili ekscentrala (e) i tanjurastih pera (p) (Sl. 6) mogu se sklizaljke pritisnuti na prečke i time fiksirati u svakom položaju i tako regulisati međusobni razmak ratila.

Na prednjem kraju stalka (a) pričvršćena je pomicno vilica (r) sa kotačem (b). Odstajanje kotača od stalka može se primjerice regulisti pomoći rupica (p) na dršku vilice i zavoranja (c) (Sl. 7).

Patentni zahtevi:

1. Jednosprežni okopač sa dva reda ratila naznačen time, da se ratila mogu izmjeniti prema poslu kojega imadu obaviti i da se njihov razmak može udesili prema potrebi.

2. Okopač po zahtjevu 1, naznačen time, da su prednja ratila okviraste motike (m) sa krakovima (k) ili zupci (z) ili šiljaste motike (m) a stražnja ratila na elastičnom dršku (p) pričvršćene pandže (l).

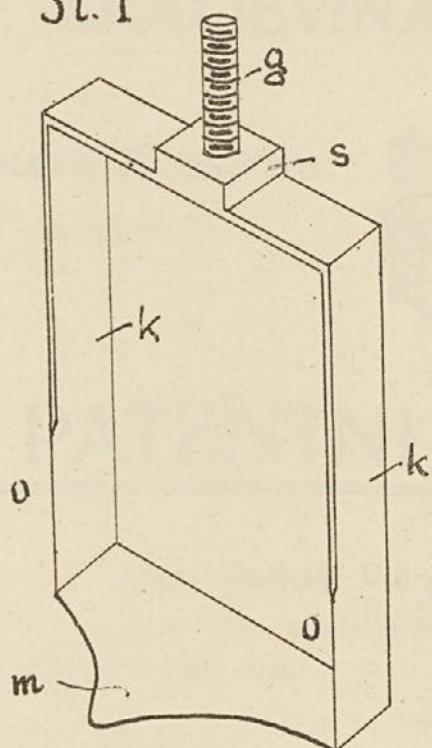
3. Okopač po zahtjevu 1 i 2 naznačen time, da su dršci ratila iz lima kojega je ploštica usporedna sa smjerom pomicanja

okopača u cilju da se time laglje uzdrži pravac (sl. 1).

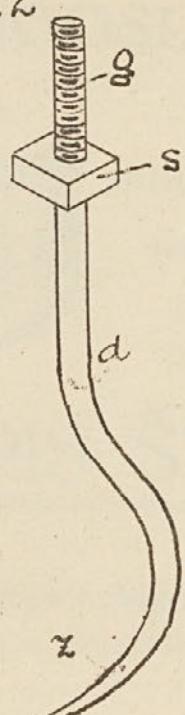
4. Okopač po zahtjevu 1, 2 i 3 naznačen time, da su ratila pričvršle na pomoću sklizaljke (s), vijka (v_1) ili ekscentra (e) u žlibu dvodjelnih prečaka (p_1) stalka, u cilju da se međusobni razmak ratila može lako mjenjati.

5. Okopač po zahtjevu 1 do 4 naznačen time, da se pobočna pomičnost pandžastih ratila (f) može poslići popuštanjem veze pandže sa drškom ili popuštanjem veze elastičnog pandžinog drška i prečke (l) na stalku (a).

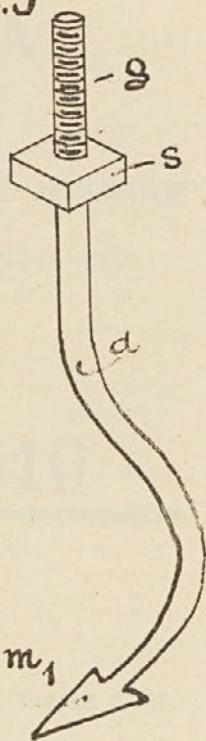
SL.1

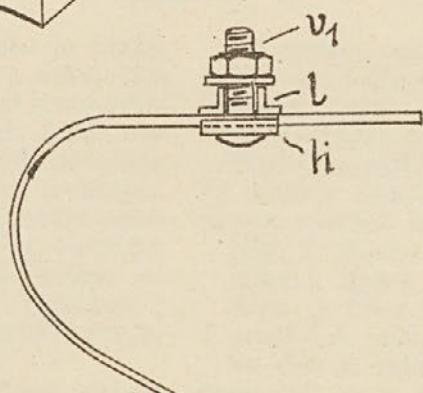
SL.2

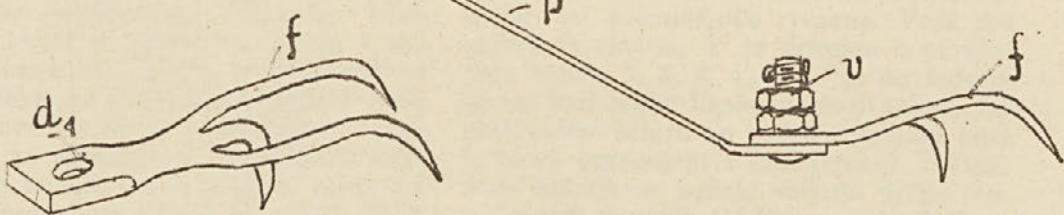
SL.3

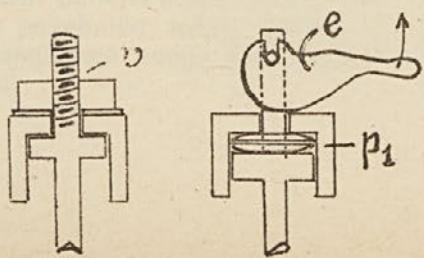
SL.4

SL.5

SL.6

SL.7

